

Ontwerp Projectplan Waterwet Water in Balans Meerssen Fase 2

Definitief vastgesteld door Dagelijks Bestuur d.d. 24 mei 2022

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Projectbeschrijving	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Ligging en begrenzing plangebied.....	5
1.3	Beschrijving van de waterstaatswerken (gewenste situatie).....	6
1.3.1	Voorgenomen wijziging	6
1.3.2	Wijze van uitvoering	7
1.3.3	Te treffen voorzieningen/werkzaamheden.....	8
1.4	Beschikbaarheid gronden	9
1.5	Effecten van het plan	9
1.6	Legger	10
1.7	Beheer en onderhoud.....	10
1.8	Samenwerking.....	10
Hoofdstuk 2	Verantwoording	11
2.1	Verantwoording op basis van wet- en regelgeving.....	11
2.2	Verantwoording op basis van beleid.....	12
2.3	Verantwoording van de keuzen in het project	12
	Planologische inpassing	12
	Landschappelijke inpassing	12
	Inpassing per buffer.....	13
	Grondwaterwingebied.....	16
	Bodem.....	16
	Archeologie.....	16
	Kabels en leidingen	16
	Explosieven	16
	Quickscan flora en fauna.....	17
	KRW toets.....	17
2.4	Benodigde vergunningen en meldingen	18
2.4.1	Ontgrondingen.....	22
2.4.2	Vormvrije MER	23
2.4.2	Legger Waterschap Limburg.....	23
2.5	Communicatie	24
Hoofdstuk 3	Rechtsbescherming	25
Hoofdstuk 4	Bijlagen.....	26

Hoofdstuk 1 Projectbeschrijving

1.1 Aanleiding en doel

Na de realisatie van fase 1 van Gebiedspilot Meerssen van het programma Water in Balans is Waterschap Limburg voornemens fase 2 uit te voeren in 2022. Op grond van artikel 5.4. van de Waterwet dient het waterschap een Projectplan Waterwet op te stellen waar ze inzicht geeft in op waar, waarom en op welke wijze de activiteiten worden uitgevoerd. Ook geeft het projectplan inzicht in hoe de eventuele negatieve effecten worden beperkt. De geplande activiteiten hebben tot doel om ernstige overlast bij hevige regenval in de kern van Meerssen (gemeente Meerssen) te verminderen en zullen worden uitgevoerd in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan.

Binnen de Gebiedspilot Meerssen zullen bestaande buffers worden aangepast en/of vergroot en zullen een aantal nieuwe buffers worden aangelegd. De buffers worden daar waar nodig middels een telemetriesysteem gekoppeld om het vullen en het leeglopen van de buffers op afstand te kunnen bedienen. Dit projectplan heeft betrekking op het realiseren van nieuwe buffers op eigendommen van de Waterleiding Maatschappij Limburg (WML), gronden die zijn aangekocht door Waterschap Limburg en particuliere terreinen waar middels zakelijk recht de instandhouding van de buffers wordt geborgd.

In de huidige situatie lopen de straten van Meerssen onder water waardoor onveilige situaties en grote schades ontstaan. Water dient bij hevige regenval te worden gebufferd en vertraagd te worden afgevoerd richting kern Meerssen nadat de hevige regenval voorbij is.

Water in Balans voor gebiedspilot Meerssen is een samenwerking van diverse partijen, te weten:

- Waterschap Limburg
- Gemeente Meerssen
- Waterleiding Maatschappij Limburg
- Staatsbosbeheer
- Provincie Limburg
- Limburgse Land en Tuinbouwbond

Het programma Water in Balans van Waterschap Limburg is ambitieus: we willen problemen door wateroverlast in landelijke en bebouwde gebieden verminderen en beekdalen klimaatbestendiger maken. Dit allemaal in goede afstemming en samenwerking met de omgeving, waarbij ruimte is voor creatieve en vernieuwende ideeën. Met Water in Balans hopen we te bereiken dat onze omgeving de toekomstige extreme regenval beter kan verwerken. We zijn al volop bezig met meerdere concrete, zichtbare maatregelen in het veld. Tegelijkertijd starten we langduriger processen op die nodig zijn om onze omgeving zoveel als mogelijk aan te passen aan het nieuwe klimaat. Binnen Water in Balans wordt er aan vier knoppen gedraaid namelijk:

1. Landelijk/ buitengebied
2. Stedelijk/ bebouwd gebied
3. Watersysteem/ beken en beekdalen
4. Schade beperken in je eigen woning

Na de wateroverlast in 2021 zijn hier twee knoppen aan toegevoegd: een voor ruimtelijke ordening en een voor een grensoverschrijdende aanpak.

Dit projectplan heeft betrekking op de derde knop "Watersysteem/beken en beekdalen"

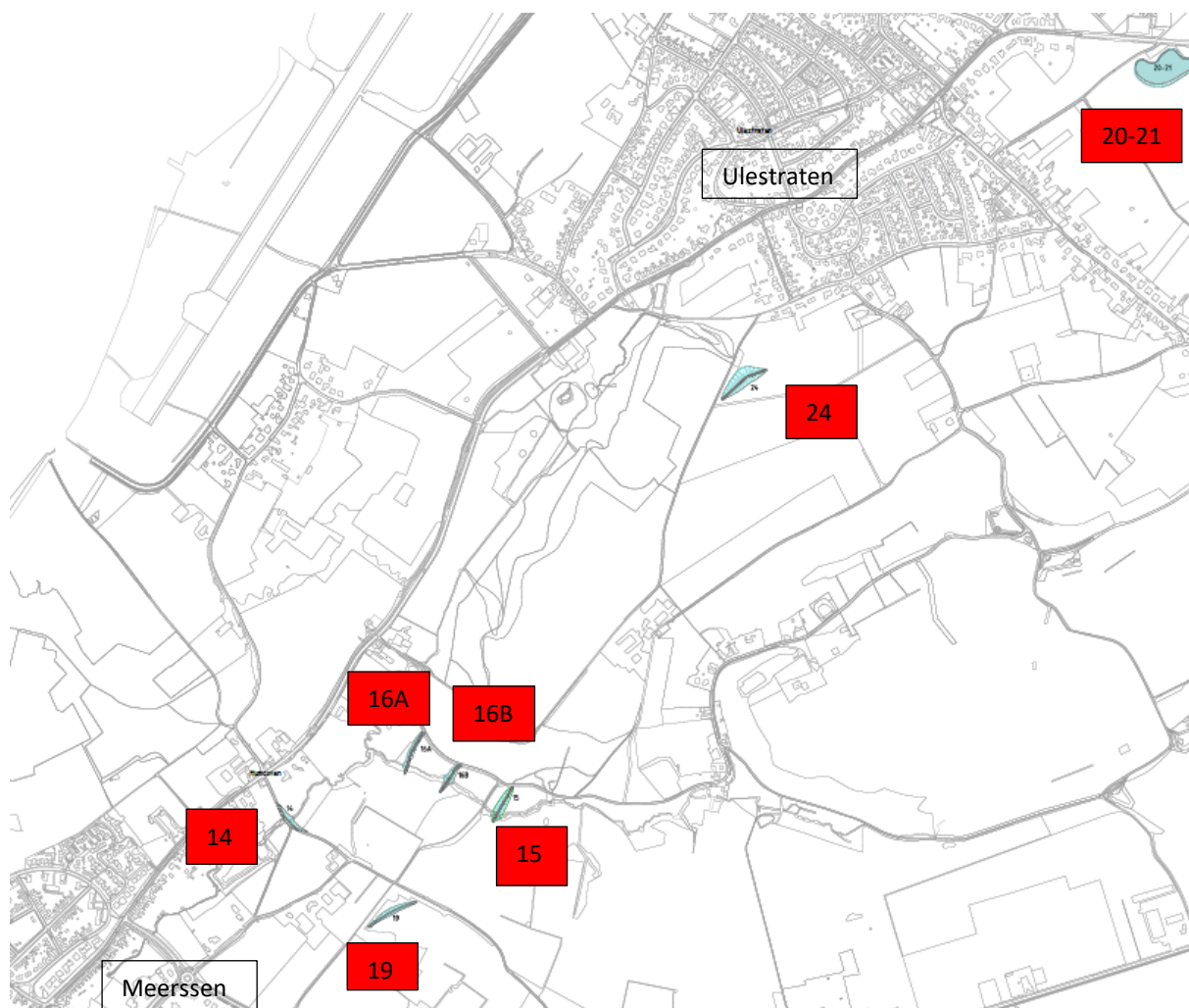
Het project Water in Balans Meerssen is opgedeeld in 3 fases. In fase 1 zijn de buffers uitgevoerd waarvan de gronden in bezit zijn van het Waterschap Limburg of de gemeente Meerssen, zodat deze buffers snel gerealiseerd kunnen worden en Meerssen op korte termijn minder overlast heeft. In fase

2 en 3 worden de buffers uitgevoerd op gronden die niet in bezit zijn van het Waterschap Limburg. Dit projectplan heeft betrekking op fase 2. Fase 3 is nodig omdat in fase 2 nog niet de gehele opgave kon worden gerealiseerd. In fase 3 wordt eerst bepaald hoeveel buffercapaciteit nog nodig is om vervolgens een opnieuw te kijken naar nieuwe potentiële locaties.

In 2018 zijn er na de extreme bui van 106 mm op 22 mei 2018, die leidde tot grote wateroverlast, tijdelijke maatregelen getroffen, vooruitlopend op gebiedspilot. In dit projectplan worden 3 van deze dammen definitief gemaakt en wordt een tijdelijke dam opgeschoven.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het projectgebied ligt in het zuiden van de Provincie Limburg. Het gebied valt onder de gemeente Meerssen en ligt ten noorden van de kern Meerssen. De projectgrens van het project is het afstroomgebied van de kern Meerssen. In figuur 1 is de ligging van de het plangebied aangegeven. In figuur 1 is te zien welke buffers worden aangepast/vergroot. Ter plaatse van de genummerde buffers zullen werkzaamheden plaatsvinden, voor de overzichtstekening op groot formaat wordt verwezen naar bijlage 1.

Figuur 1 Ligging bufferlocaties binnen het plangebied Meerssen

Van de 7 buffers waar werkzaamheden aan uitgevoerd gaan worden is een ontwerptekening bijgevoegd met daarop de kadastrale situatie. Het betreft de volgende regenwaterbuffers:

Buffernr. WIB	Buffernaam	Maatregel	Gemeente
14	Buffer Visweg	Nieuwe bufferdam	Meerssen
15	Buffer Watervalweg	Verplaatsen, vergroten en definitief maken tijdelijke bufferdam	Meerssen
16A	Buffer Waterval	Vergroten en definitief maken tijdelijke bufferdam	Meerssen
16B	Buffer Waterval	Vergroten en definitief maken tijdelijke bufferdam	Meerssen
19	Buffer Molenweg	Nieuwe bufferdam	Meerssen
20-21	Buffer Danielssteeg	Nieuwe buffer	Meerssen
24	Buffer Wijngaardsberg	Nieuwe bufferdam	Meerssen

1.3 Beschrijving van de waterstaatswerken (gewenste situatie)

1.3.1 Voorgenomen wijziging

Om de voorgenomen wijzigingen te kunnen realiseren worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Nr.	Maatregelen	Bufferlocatie	Doelen		
			Water	Natuur	Landschap
1	Aanleg waterberging d.m.v. aanbrengen gronddammen	14, 15, 16A/B, 19, 24	X		
2	Aanleg waterberging d.m.v. ontgraven grond	21, 24			
3	Aanbrengen van duiker t.b.v. koppelen buffers	Allen	X		
4	Aanbrengen uitstroomvoorziening waterberging	Allen	X		
5	Aanbrengen instroomvoorziening waterberging	Allen	X		
6	Aanbrengen telemetriesysteem	14, 15, 16A/B	X	X	
7	Aanbrengen keermuur (L-element)	14	X		
8	Aanbrengen ardenner gres	14			X
9	Rooien bomen en struiken	14, 24	X		
10	Aanbrengen boomrasters en beekgeleidende beplanting	14, 15, 16A/B		X	X
11	Aanpassen verkanting veldweg	20-21	X		
12	Aanbrengen greppel t.b.v. afvoer regenwater	20-21	X		

1.3.1.1 Functionele eisen waterstaatswerk

Het aanpassen/vergroten/realiseren van de buffers zorgt ervoor dat meer water tijdelijk kan worden gebufferd indien een hoosbui plaatsvindt, waardoor de kern van Meerssen minder overlast ondervindt door water en modder. De buffers worden daar waar nodig voorzien van telemetrie zodat er een systeem van buffers ontstaat die onderling kunnen communiceren.

1.3.1.2 Technische aspecten waterstaatswerk

Buffernummer WIB	Inhoud (m3)	Waterniveau (m NAP)	Maximale waterdiepte (m)	Taluds (1:X)
14	15000	70,0	3,3	1:4
15	10850	79,2	2,5	1:4
16A	4900	73,5	2,0	1:4
16B	5300	75,75	1,45	1:4
19	1000	83,5	0,9	1:4 / 1:3
20-21	3640	114,7	0,55	1:3
24	2000	111,5	1,8	1:6

Voor verdere technische aspecten wordt verwezen naar de (detail)tekeningen, zie bijlage 2.

1.3.2 Wijze van uitvoering

Het vergroten van de bufferinhoud gebeurt op 3 locaties door de bestaande buffer/noodmaatregel binnen de huidige eigendommen van de WML te vergroten. De bufferlocatie dient zoveel als mogelijk op een verantwoorde manier ingepast te blijven in het omringende landschap. Bij het vergroten van de noodmaatregelen blijft de doorstroming van de beek gewaarborgd, deze eis wordt opgenomen in de uitvoeringseisen. Bovendien worden er een 4 tal nieuwe buffers/bufferdammen gerealiseerd, waarvan een is gelegen op de eigendommen van WML. Buffer 14 is deels gesitueerd op particulier terrein. De percelen waar buffer 20-21 en buffer 24 zijn gepland waren particulier eigendom maar zijn inmiddels aangekocht door het Waterschap Limburg.

Het vergroten c.q. aanleggen van de buffers bestaat grotendeels uit grondverzet, het aanbrengen van aanvullende voorzieningen voor het tijdelijk bergen van piekbuien en aanvullende maatregelen voor ecologie en landschap. De vrijkomende grond uit de ontgravingen wordt waar nodig en mogelijk toegepast binnen het plangebied. Het doel is om voor het totale project te werken met een gesloten grondbalans. De werkzaamheden worden verricht met hydraulische graafmachines. Het noodzakelijke grondtransport zal via vrachtauto's/trekker kieper plaatsvinden. Dit kan tijdelijk enige overlast voor de omgeving met zich meebrengen. Verder worden kunstwerken zoals duikers aangebracht, verwijderd of aangepast ten behoeve van de waterhuishouding.

Gedurende de werkzaamheden dient de werkwijze zo goed mogelijk te worden afgestemd op het terrein en de weersomstandigheden. Doel hiervan is schade aan de bodem door spoorvorming en ongewenste bodemverdichting te voorkomen/te beperken.

1.3.2.1 Planning, werkvolgorde en bouwlogistiek

Voordat met de uitvoering gestart kan worden, is nog nadere informatie nodig met betrekking tot detailplanning, werkvolgorde, fasering en dergelijke. De nadere uitwerking van deze details vindt in de bestekfase plaats op basis van dit projectplan en de vergunningen.

Middels een uitvoeringscontract, verwoord in een RAW-bestek, wordt de resultaatverplichting voor de uitvoerende partij vastgelegd. Naast een detailbeschrijving van de maatregelen, wordt hierin ook sturing gegeven aan de wijze waarop de uitvoering dient te verlopen. Hierbij moet gedacht worden aan uitvoeringsperioden, aan- en afvoerroutes, werktijden, stopmomenten en andere activiteiten rondom het plangebied.

Het voornemen is om de werkzaamheden in 2022-2023 uit te voeren.

1.3.2.2 Uitvoeringsvoorwaarden

De voorwaarden die het bevoegd gezag en/of eigenaren zullen koppelen aan de vergunning, ontheffingen of toestemming neemt Waterschap Limburg op in het bestek en zullen bij de uitvoering worden nageleefd

Bij de uitvoering zal in ieder geval voldaan worden aan de zorgplicht zoals beschreven in artikel 6.15 van het Waterbesluit en de artikelen 6.8 en 6.9 van de Waterregeling.

1.3.3 Te treffen voorzieningen/werkzaamheden

De aanleg van de buffers bestaat voor een groot deel uit grondwerk. Nadelige gevolgen voor de omgeving tijdens aanleg zullen vooral het gevolg zijn van de graafwerkzaamheden en grondtransport. De werkzaamheden hebben tot gevolg dat kleine bosschages met enkele bomen gekapt moet worden bij buffer 14 en buffer 24, deze bomen en struiken worden binnen het project aanvullend aan de landschappelijke inpassing gecompenseerd. Het rooien van overige beplanting, bijvoorbeeld hagen, worden tot een minimum beperkt. Voor het kappen van deze bomen is geen kapvergunning nodig.

Tijdens de uitvoering zullen verder maatregelen worden getroffen om schade aan of negatieve gevolgen voor beschermde planten- en diersoorten te beperken.

Uit het uitgevoerde natuuronderzoek ten behoeve van de Flora- en Faunawet is gebleken dat gewerkt kan worden volgens de gedragscode Flora- en Faunawet voor waterschappen en conform de aanbevelingen in het natuuronderzoek. Deze gedragscode stelt de waterschappen in staat gebruik te maken van de mogelijkheden die het vrijstellingsbesluit biedt. Door te werken volgens de voorwaarden van het vrijstellingsbesluit vervalt de administratieve last die met het aanvragen van ontheffingen is gemoeid. De gedragscode bevordert verder de structurele inbedding van soortbescherming in het handelen van waterschappen en schept duidelijkheid vooraf. Voor de buffers 14, 15 en 16 wordt afstemming gezocht met provincie, aangezien deze buffers gelegen zijn binnen de Goudgroene natuurzone van het Natuurnetwerk Nederland, waar de aanleg van deze buffers mogelijk een klein effect op heeft, echter waarbij algemeen belang mogelijk kan worden aangevoerd voor vrijstelling.

Het werk zal worden uitgevoerd met hydraulische graafmachines, het noodzakelijke grondtransport zal via vrachtauto's plaatsvinden. In bestek zal worden opgenomen dat de openbare weg schoongehouden dient te worden en daar waar noodzakelijk verkeersmaatregelen toegepast dienen te worden voor de verkeersveiligheid.

Voor het waterschap is het van groot belang dat nadelige gevolgen door de uitvoering van het werk tot een minimum beperkt blijven. In eerste plaats ziet het toestemmingsstelsel met uitvoeringsvoorwaarden in zijn vergunningen en ontheffingen daarop toe (zie boven). Desondanks is het onontkoombaar dat er gedurende de uitvoeringsperiode sprake zal zijn van hinder. De volgende soorten hinder kunnen optreden tijdens de uitvoering:

- wateroverlast en/of watertekort;
- geluidsoverlast;
- verkeershinder en een beperkte bereikbaarheid;
- stofhinder;
- schade aan de ondergrond.

1.3.3.1 Hinder

Wateroverlast en watertekorten

Het waterschap stelt als uitvoeringsvoorwaarde aan het werk dat de lokale waterhuishouding te allen tijde goed blijft functioneren. Zo zal de aannemer bij het (tijdelijk) dempen van een watergang, de nieuwe aan- en afvoer eerst moeten aanleggen of de waterdoorvoer middels pompen moeten garanderen.

Geluidsoverlast

Voor de geluidsproductie gelden er bindende voorschriften tijdens de uitvoering. Echter, deze voorschriften behoeden mens en dier maar ten dele voor geluidhinder. Het waterschap ziet er daarom

bij de contractvorming op toe dat de aannemers bij de routing van het noodzakelijke grondtransport, rekening houden met de locatie van woningen, vogelrustgebieden en recreatiezones in het gebied.

Verkeersoverlast en beperking bereikbaarheid

De uitvoering van dit werk zal - zonder beperkende maatregelen - een tijdelijke toename van het aantal lokale verkeersbewegingen tot gevolg hebben. Door het dwingend voorschrijven van alternatieve transportroutes zullen gemeente Meerssen (bevoegd gezag) en het waterschap de verkeershinder beperken. Speciale aandacht daarbij verdient het aspect verkeersveiligheid voor het langzaam verkeer.

Stofhinder

Bij grondverzetprojecten is er in droge periodes een aanzienlijke kans op stofhinder. Grond die van de banden op rijplaten terecht komt, droogt op en kan vervolgens gaan stuiven. Dit hinderaspect is eenvoudig beheersbaar door transportroutes voldoende nat en schoon te houden. Het waterschap ziet er daarom bij de contractvorming op toe dat de aannemer de nodige maatregelen zal treffen.

Schade aan ondergrond

Met het voorschrijven van alternatieve transporttracés is er een risico dat de ondergrond van de tracés verdicht raakt. Het voorkomen van economische en ecologische schade aan gronden door het juist kiezen van alternatieve transportroutes, werkzones en het treffen van de juiste voorzorgmaatregelen (bijv. rijplaten), is voor het waterschap een aandachtspunt bij de gunning van de uitvoering.

Nadeelcompensatie

Als gevolg van dit ontwerpprojectplan is geen financiële schade voorzien die aan de uitvoering van het project in de weg staat. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg. Dit verzoek moet worden ingediend bij het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg, Postbus 2207, 6040 CC Roermond.

1.4 Beschikbaarheid gronden

De werkzaamheden worden uitgevoerd op eigendommen van de WML, aangekochte percelen en particuliere terreinen. De percelen van de waterbuffers 15, 16A, 16B en 19 zijn geheel in eigendom van de WML. Tussen het Waterschap Limburg en de WML wordt een overeenkomst opgesteld over het aanleggen van buffers en dammen op de eigendommen van de WML. Het perceel van waterberging 14 is deels gelegen op particulier eigendom en deels op eigendom van de gemeente Meerssen en WML. Het waterschap heeft hier overeenstemming met de bewoner bereikt over het vestigen van een zakelijk recht. Buffer 20-21 en 24 zijn percelen die zijn aangekocht door het Waterschap Limburg, en nu dus eigendom zijn van Waterschap Limburg. Met de eigenaren van percelen die, door de aanleg van de dammen, soms tijdelijk zullen inunderen, zijn afspraken gemaakt.

1.5 Effecten van het plan

De voorgenomen maatregelen zullen een positief effect hebben op de vermindering/aanpak van wateroverlast in het plangebied. De volgende effecten worden verwacht:

- Door aanleg van meer waterberging wordt de waterhuishouding verbeterd en kans op water/modderoverlast in de kern Meerssen verminderd.
- Het effect op landschap wordt beperkt door de maatregelen uit het landschapsplan.
- Het effect op ecologie, met name de bronbeek, wordt beperkt door beekgeleidende beplanting. Door het automatiseren van de schuiven op de uitstroomb voorzieningen van de buffers kunnen deze in de dagelijkse situatie in open stand blijven. De stroming van de beek is dan ongestoord, wat een verbetering is t.o.v. de huidige werkwijze.

1.6 Legger

Ingevolge artikel 5.1, eerste lid, van de Waterwet draagt de beheerder zorg voor de vaststelling van een legger. In de legger worden de ligging, vorm, afmeting en constructie waaraan waterstaatswerken moeten voldoen omschreven. Door Provincie Limburg is in de Waterverordening Limburg nader omschreven welke waterlopen in de legger vastgelegd dienen te worden en wanneer ontwerpgegevens moeten worden opgenomen.

Daarnaast schrijft artikel 78, tweede lid van Waterschapswet voor dat het waterschap dient te beschikken over een legger waarin de onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen zijn opgenomen. Beide wettelijke verplichtingen zijn door Waterschap Limburg in één legger geïntegreerd.

De legger bepaalt op grond van de Keur tot waar het regime van de Keur van toepassing is. De Keur bevat gebods- en verbodsbepalingen en biedt een grondslag voor algemene regels. Deze bepalingen zijn verschillend voor in de legger opgenomen primaire en secundaire oppervlaktewateren.

Parallel aan het projectplan is een leggerwijziging opgesteld. Voor het wijzigen van de legger is een separaat besluit worden opgesteld. De procedures worden op elkaar afgestemd en liggen tegelijkertijd ter visie omdat beide besluiten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

1.7 Beheer en onderhoud

Voor de buffers gesitueerd op de eigendommen van de WML (15, 16A, 16B en 19) worden nog afspraken gemaakt over het onderhouden van de percelen na realisatie. De particuliere gronden (buffers 20-21 en 24) worden voor realisatie overgedragen aan Waterschap Limburg, waardoor Waterschap Limburg als zodanig ook verantwoordelijk wordt voor het toekomstig beheer en onderhoud. Met de particuliere eigenaar van buffer 14 zijn duidelijke afspraken gemaakt met het waterschap over het beheer en onderhoud.

Voor alle buffers wordt een onderhoudsplan opgesteld. Het onderhoud zal bestaan uit onder andere het maaien of begrazen van het gras, snoeien van bomen en heesters, periodiek preventief onderhoud en schadeherstel aan de 'kunstwerken' (steenwerk, schuiven, afrastering etc.).

1.8 Samenwerking

Voor het project Water in Balans is een samenwerkingsovereenkomst ondertekend (08-11-2018). De volgende partijen hebben deze overeenkomst ondertekend:

- Waterschap Limburg
- Gemeente Meerssen
- Waterleiding Maatschappij Limburg
- Staatsbosbeheer
- Provincie Limburg
- Limburgse Land en Tuinbouw Bond

Voor het realiseren van extra buffercapaciteit staat Waterschap Limburg aan de lat. Waardoor de andere partijen niet betrokken zijn bij dit projectplan met uitzondering van de Waterleiding Maatschappij Limburg en de Provincie Limburg aangezien 4 buffers zijn gesitueerd op gronden van de WML en binnen grondwaterbescherming en grondwaterwingebied waar de Provincie Limburg het bevoegd gezag van is.

Hoofdstuk 2 Verantwoording

2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet. De toepassing van de Waterwet is gericht op:

- a) het voorkomen en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b) bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c) vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 2.1 Waterwet).

De geplande maatregelen zijn vooral gericht op het voorkomen en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste (doelstelling 1), maar dragen ook bij aan doelstelling 2 en 3

De bijdrage van dit project bestaat uit:

a. overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

In Meerssen voldoen we nog niet aan het op basis van de provinciale wateroverlastnormering vereiste beschermingsniveau van 1:25. Door de in dit projectplan beschreven maatregelen zal de kans op wateroverlast afnemen/verminderen en wordt het vereiste beschermingsniveau van 1:25 behaald.

Door de in dit projectplan beschreven werkzaamheden zal de kans op wateroverlast afnemen/verminderen ten tijde van hevige neerslag periodes. De hemelwaterafvoer in het projectgebied wordt met name gereguleerd via regenwaterbuffers. Deze voorzieningen toppen piekafvoeren vanuit het landelijk gebied af door het afstromende water tijdelijk in de buffervoorzieningen te bergen. De hoeveelheid water die zo tijdelijk vastgehouden kan worden is gerelateerd aan een zogenaamde maatgevende bui die een keer in de 25 jaar kan vallen (30 mm in 45min). Het in de buffer opgevangen water wordt vervolgens gefaseerd aan het watersysteem doorgegeven. Deze zogenaamde leegloop van de buffer is erop berekend dat de buffer bij maximale vulling binnen 24 uur volledig kan leeglopen, conform het vigerende beleid van waterschap Limburg. De kans op wateroverlast neemt daarmee sterk af. Deze wijziging (vergroting) van de buffers geeft daarmee invulling aan de volgende beleidsplannen/opgaven:

- Waterbeheersplan Waterschap Limburg 2016-2021
- Nationaal Bestuursakkoord Water
- Waterbeheer 21e eeuw

b. chemische en ecologische kwaliteit

De primaire functie van regenwaterbuffers is waterberging ter voorkoming en beperking van wateroverlast. Daarnaast hebben regenwaterbuffers een secundaire functie doordat ze potenties hebben om op kleinere schaal natuur te ontwikkelen. Het zijn vaak natte elementen in het landschap op plaatsen waar weinig of geen open oppervlaktewater aanwezig is.

Een andere afgeleide functie van buffers is dat slib dat via afstromend oppervlaktewater van de bovenstrooms gelegen percelen afstroomt in de buffers wordt tijdelijke opgevangen. Als in dit slib nog resten van bestrijdingsmiddelen aanwezig zijn, zullen deze samen met het slib in de buffer neerslaan. Omdat buffers met enige regelmaat moeten worden opgeschoond door de beherende instanties zal het slib derhalve op enig moment uit de buffer worden verwijderd. Hierdoor wordt de ecologische kwaliteit van het watersysteem positief beïnvloed.

c. gevolgen maatschappelijke functies watersysteem

Doordat regenwaterbuffers piekafvoeren van oppervlakkig afstromend regenwater aftoppen wordt water- modderoverlast benedenstrooms van de buffer voorkomen of beperkt. Hierdoor blijft overlast op wegen, in of bij bebouwing, aan overige infrastructuur e.d. beperkt dan wel achterwege. Opruimen en herstelwerkzaamheden na hevige regenbuien door waterschap, gemeente en particulieren zal daarmee sterk beperkt worden. De anders hiermee gemoeide kosten worden derhalve bespaard.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

Naast de Waterwet vloeien de werkzaamheden tevens voort uit onderstaand beleid:

- Waterbeheerplan Waterschap Limburg 2016-2021
- Kaderrichtlijn Water
- Nationaal bestuursakkoord water
- Waterbeheer 21^e eeuw
- Water in Balans (SOK 08-11-2018)

Water in Balans

In de zomer van 2021, evenals in mei 2018, hebben we te maken gehad met tal van hoosbuien met grote wateroverlast. Ook in juni 2016 zorgden enorme hoosbuien en hagel voor honderden miljoenen euro's schade aan gewassen en gebouwen. De bui die in 2016 is gevallen is de oorzaak voor het opstarten van het programma Water in Balans. In 2010, 2012 en 2014 was er sprake van grote wateroverlast en in het voorjaar van 2017 was het juist heel erg droog.

Het veranderend klimaat komt sneller dan we dachten. Extreme hoeveelheden neerslag en ernstige droogte bedreigen onze steden, landbouwgronden en natuurgebieden.

Waterschap Limburg geeft met het programma Water in Balans voorrang aan het aanpakken van wateroverlast door het veranderend klimaat. Maar dit kan Waterschap Limburg niet alleen. De maatregelen worden samen met de omgeving bedacht, gerealiseerd en beheerd. Waterschap Limburg staat samen met de omgeving onder andere aan de lat om Limburg klaar te stomen voor het nieuwe klimaat.

2.3 Verantwoording van de keuzen in het project

In het voortraject zijn meerdere locaties onderzocht voor het realiseren van buffercapaciteit. Nadat verscheidene bureauonderzoeken afgerond waren zijn enkele bufferlocaties afgevallen, daarnaast zijn er gedurende het traject potentiële bufferlocaties bij gekomen door het beschikbaar komen van gronden. Uiteindelijk is ervoor gekozen om de bestaande buffers en de buffers op de percelen van de gemeente als eerste uit te voeren, het realiseren van deze buffers is gestart in september 2020 en afgerond in tweede kwartaal van 2021. Dit was mogelijk omdat deze percelen in eigendom waren (en zijn) van het Waterschap Limburg en de gemeente Meerssen, waardoor deze buffers snel gerealiseerd konden worden. Gelijktijdig met de voorbereiding van fase 1 is ook de voorbereiding van fase 2 gestart. In de voorbereiding van fase 2 worden er langere procedures doorlopen zoals overeenkomsten met externe partijen, waardoor er ook een projectplan voor fase 2 is opgesteld.

Ten behoeve van de uitvoering van het projectplan zijn onderstaande aspecten beoordeeld:

Planologische inpassing

De uit te voeren werkzaamheden aan de buffers 14, 15, 16A, 16B, 19, 20-21 en 24 vallen binnen het plangebied met de bestemming agrarisch, agrarisch met waarden en natuur van het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Meerssen. De werkzaamheden passen binnen de bestemming aangezien de bestemming o.a. bestemd is voor:

- Bestrijding en voorkoming van bodemerosie en wateroverlast;
- Water en waterhuishoudkundige voorzieningen.

Naar verwachting zal er voor de aanleg een omgevingsvergunning worden verleend.

Landschappelijke inpassing

De hydrologische opgave in het gebied is groot: in en naast de Watervalderbeek en Vliekerwaterlossing moet in totaal 90.000 m³ aan buffercapaciteit worden gecreëerd. Bij een waterschijf van 1 meter diep is dit 9 hectare. Bij een beperkte beschikbare ruimte is het noodzakelijk om te kiezen voor grotere waterdiepten, dus hogere dammen of diepere ingraven. De ingravingsdiepte is beperkt tot het niveau van de beek/sloot bodem; dieper graven heeft geen zin omdat het water dan niet uit de buffer kan stromen. De hoogte van de dammen is beperkt door de consequenties voor het landschap en door de ruimte voor inundatie.

Voor het gebied rondom Waterval en de Visweg is door Bureau Verbeek Landschapsarchitecten in samenwerking met Studio BK een visie op gesteld en een uitwerking in maatregelen. Volgens de visie zijn de maatregelen een gevolg van de klimaatontwikkeling en moeten daarom, voor zover het al mogelijk is, niet worden verstoep of weggepoetst. Wel moeten de maatregelen een 'logische' plaats hebben in het landschap en goed worden aangekleed en inpast. De maatregelen dragen bij aan het waterbewustzijn.

Daarom wordt de loop van de Watervalderbeek, die nu verscholen ligt in het landschap, met gebiedseigen beplanting geaccentueerd zodat deze beter herkenbaar wordt. Ook wordt op een plek waar de beek de openbare weg (Watervalweg) kruist, het water toegankelijker en beleefbaarder gemaakt.

In bijlage 3 is de visie en het plan van Bureau Verbeek en Studio BK opgenomen. De maatregelen bij de nieuw aan te leggen buffers worden zoveel mogelijk meegenomen.

Bij de overige maatregelen kiezen we, waar de ruimte beschikbaar is, voor vloeiende overgangen en flauwere taluds.

Inpassing per buffer

Buffer 14:

Voor buffer 14 zijn diverse varianten onderzocht. Ook is de hoogte van de uiteindelijke voorkeursvariant zo beperkt mogelijk gehouden. Buffer 14 ligt in een dal en in het beschermingsgebied van het waterwingebied, wat restricties geeft aan het graven in de bodem. Bij 14 is daarom gekozen voor een kerende constructie.

De volgende hoofdvarianten zijn verkend:

1. Ophogen van de weg
2. Schermconstructie (bijvoorbeeld damwand)
3. Volledige dam met groene taluds
4. Stapelmuur: halve, groene dam met langs de Visweg een muur in grote zandsteenblokken

De hoogte van kerende constructie is een belangrijke factor bij de impact op de omgeving, met name voor het aspect landschap. Vandaar dat ook enkele mitigerende maatregelen zijn onderzocht:

- Berging van buffer 14 verplaatsen naar buffers bovenstrooms;
Buffer 14 bergt met name de afstroom van de Vlikerwaterlossing. In dat deel van het afstromende gebied is geen ruimte voor (extra) berging beschikbaar. Deze mitigerende maatregel is daarom niet mogelijk;
- De overhoogte in de buffer vervangen door automatisering;
Buffers hebben een voorziening om gecontroleerd over te lopen. Hiervoor wordt doorgaans 0,30 meter extra hoogte aangehouden. Bij Meerssen worden de afsluiters (spindels) van de uitstroom voorzien van automatisering. Hiermee is het mogelijk het reguliere overlopen te vervangen door een gecontroleerde uitstroom via de standaard uitstroom voorziening.
De hoogte van de dam kan daarmee worden gereduceerd tot maximaal 2,30 meter i.p.v. maximaal 2,60 meter – gemeten ten opzichte van het laagstgelegen punt van de Visweg.

De vier varianten zijn verkend en beoordeeld en getoetst op diverse aspecten. Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de beoordeling. Variant 4 komt naar voren als de meest optimale oplossing voor deze locatie.

Hierna is onderzocht of het effect van de hoogte op het landschap en de beleving kan worden beperkt door of de achterliggende tuin te verlagen of door de Visweg te verhogen. Bij een verlaging van de tuin kan de stapelmuur navenant worden verlaagd. Bij een verhoging van de Visweg wordt de hoogte van de stapelmuur t.o.v. de Visweg lager – aan de zijde van de tuin blijft de dam even hoog. Beide mogelijkheden zijn verkend en beoordeeld. In z'n totaliteit scoren ze slechter dan de optimale variant zelf. In de overzichtstabel zijn dit varianten 5 en 6.

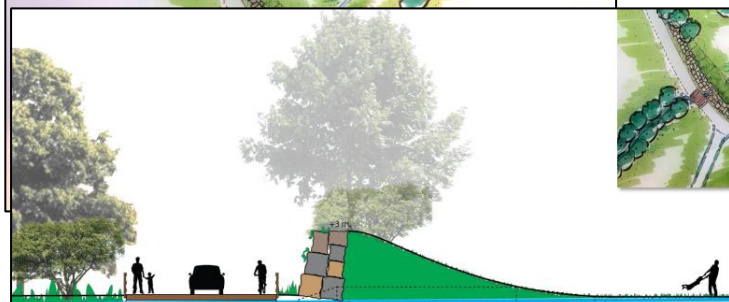
	Landschap	Ecologie	Waterwinning WML	Kosten	Projectduur	Draagvlak omgeving	Grondverwerving	K&L in de Visweg	Totaal oordeel
1. Ophogen weg	--	0	0	+	-	--	-	-	-
2. Damwandscherm	--	-	-	-	0	--	-	0	--
3. Groene dam	0	0	0	++	0	+	-	0	-
4. Stapelmuur	+/-	0/+	0	+	0	+	0/+	0	-/+
Varianten op stapelmuur (mitigeren van de hoogte):									
5. Stapelmuur en ophogen weg	-/0	0/+	0	0	-	-	-/0	-	-
6. Stapelmuur en verlagen tuin	-	-/0	--	+	--	-	-	0	-

Buffer 14 is gesitueerd in een particuliere tuin langs de Visweg (adres Humcoven). Met een dam in het dal met een lengte van 95 meter en een hoogte variërend van 0 tot 2,30 meter kan de benodigde berging van 15.000 m³ worden gerealiseerd. Omdat het een particuliere tuin betreft die ook nog ligt in het restrictieve waterwingebied, zijn de ruimte en de mogelijkheden beperkt. In samenspraak met de bewoners en bureau Verbeek is verkend wat de mogelijkheden zijn (zie bijlage 3). Dit resulteert in een dam die vloeit in de tuin overloopt naar het maaiveldniveau. Aan de wegzijde wordt een stapelmuur van grote Ardennergresblokken geplaatst. Hiermee wordt de dam zo goed mogelijk ingepast en wordt tevens het zicht op de constructieve, betonnen L-wand ontnomen.

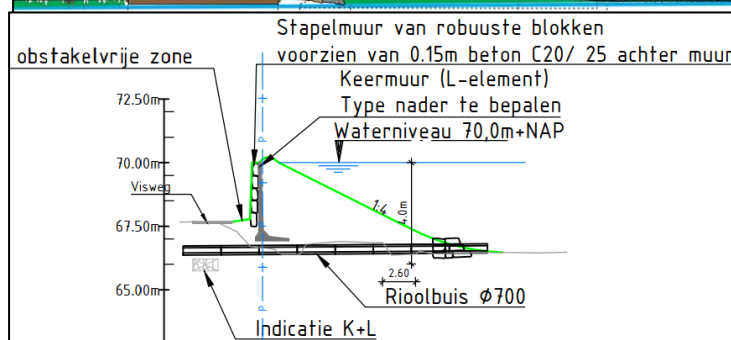
Een L-wand heeft constructieve voordelen boven een damwand. Bovendien is een damwand in het waterwingebied niet mogelijk. In de navolgende figuren wordt een nadere toelichting gegeven. Bijlage 3 gaat in op de landschappelijke kwaliteiten van het gebied en de landschappelijk inpassing van de stapelmuur.

Bovenaanzicht van de ligging van de dam op de kruising van de Visweg en de Watervalderbeek. De pijl geeft een bomenlijn aan die karakteristiek is en dient te worden behouden.

Dwarsdoorsnede over de dam. De dam is in principe een 'halve' dam (grondlichaam), doordat één helft middels een stapelmuur wordt gevormd. Een hele dam zonder de stapelmuur heeft landschappelijk en financieel de voorkeur. Vanwege het grote ruimtebeslag (het dubbele) in de particuliere tuin is dit geen optie.

Voor een veilige constructie is het nodig om in de constructie een betonnen L-muur op te nemen.

Buffer 15A:

In het meest oostelijke deel van de locatie Waterval wordt de benodigde capaciteit gerealiseerd door de aanleg van een dam. De uiteindelijke locatie is zo gekozen dat de oriëntatie van de dam in lijn is met de reeds aanwezige dammen. Ook is de inhoud van de buffer gemaximaliseerd, zodat de reeds aanwezig nooddam, naast het pad, niet mee nodig is. Dit heeft een positief effect op de landschappelijke beleving.

Buffer 15 is een dam welke wordt opgeworpen op het huidige maaiveld. Door flauwe taluds en natuurlijke overgangen toe te passen gaat de dam op een natuurlijke wijze op in het landschap. Bovendien is de dam gesitueerd op een locatie waar al een natuurlijke verhoging in het maaiveld aanwezig is, waardoor met een niet al te hoge dam een grote hoeveelheid water kan worden geborgen.

In bijlage 3 wordt verder ingegaan op de landschappelijke inpassing van deze maatregel.

Buffer 16A en B:

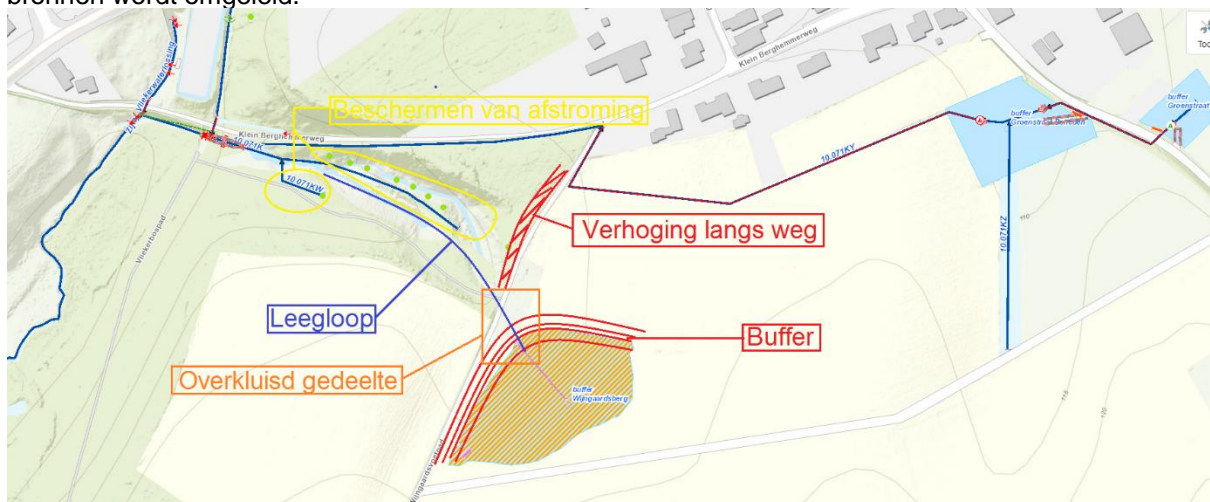

Buffer 16A en 16B zijn bestaande nooddammen welke worden verhoogd en verbreed. De nieuwe permanente dammen worden gelijk getrokken met de hoogte van de weg. Vanuit de weg blijft het uitzicht dus gehandhaafd en wordt het zicht niet belemmerd. Ook hier worden natuurlijke taluds en overgangen toegepast en wordt het talud voorzien van begroeiing.

Buffer 19:

Buffer 19 is bovendien een dam welke wordt opgeworpen op het huidige maaiveld. De dam wordt op het hoogste punt 1,30 m hoog ten opzichte van maaiveld. Dit zorgt ervoor dat fietsers en wandelaars nog altijd over de dam heen kunnen kijken en het zicht niet wordt ontnomen. Ook hier worden de taluds op een natuurlijke manier uitgevoerd en wordt het talud bekleed met begroeiing.

Het water van de leegloop van de buffer kan vanwege de grote hoogteverschillen in het gebied niet worden afgeleid naar bijvoorbeeld een bestaande hemelwaterafvoer (duiker). Een afvoer op de Vliekerwaterlossing is de enige mogelijkheid. Dit is echter een bronbeek met hoge ecologische waarden. In samenspraak met de ecooloog wordt de tak met de bronnen zoveel mogelijk ontzien. Onderstaande figuur toont de gekozen oplossing, waarbij ook het afstromende wegwater om de bronnen wordt omgeleid.

Buffer 20-21:

Buffer 20-21 betreft één buffer. De buffer beslaat een groot oppervlak, waardoor deze niet diep wordt. Het maximale verschil tussen het bestaande en nieuwe maaiveld is 2m. Ook hier wordt gewerkt met flauwe en natuurlijke taluds.

Buffer 24:

Buffer 24 is een combinatie van een dam en een buffer. Bij het ontwerpen is naar een goede verhouding gezocht tussen de hoogte van de dam en de diepte van de buffer. Ook hier worden natuurlijke taluds en overgangen aangebracht.

Grondwaterwingebied

Buffer 14, 16A, 16B en 19 liggen in het grondwaterwingebied. Dit heeft diverse restricties tot gevolg. Zo mag er in principe niet worden gegraven in de bodem om belasting van het grondwater te voorkomen.

In overleg met het bevoegd gezag (Provincie) en WML zijn de volgende maatregelen overeen gekomen:

- Ter bescherming van het grondwater in het grondwaterwingebied dient er na ontgraving van de buffer minimaal 1,00 meter löss/leem aanwezig te zijn.

Bodem

Bodemonderzoeken zijn uitgevoerd en resumerend wordt gesteld dat, ondanks de licht verhoogde concentraties in de boven- en ondergrond, dit vanuit milieu hygiënisch oogpunt geen belemmering vormt voor de voorgenomen werkzaamheden.

Vanwege de diversiteit in bodemlagen dient men er rekening mee te houden dat bodemlagen niet onderling vermengd mogen worden. Bij een tijdelijke uitplaatsing moet de grond na ontgraving in dezelfde volgorde worden herschikt.

Archeologie

Uit het archeologisch vooronderzoek (bijlage 5) en op basis van de voorgenomen werkzaamheden, blijkt dat voor de buffers 14,15 en 20-21 aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Voor buffer 16 is enkel aanvullend onderzoek nodig in geval van BSA (bouw-, sloop-, en aanlegvergunningen) maar niet in geval van RP (ruimtelijke plannen). Buffer 24 is niet opgenomen in het archeologisch onderzoek aangezien hier enkel een dam wordt aangelegd en niet wordt ontgraven op de inkassing na. Ditzelfde geldt voor de buffer 14,15, 19 en 24, hier worden geen graafwerkzaamheden uitgevoerd, uitgezonderd de inkassing. Uit het aanvullend onderzoek volgt dat bij buffer 14 en 20-21 de werkzaamheden onder archeologische begeleiding zullen worden uitgevoerd. Het bevoegd gezag, in dit geval gemeente Meerssen, stemt in met deze werkwijze. Zie bijlage 6 voor het verkennend onderzoek. 'RAAPrap_4289_MEEBU5_versie 2, d.d. 07-02-2020, uitgevoerd door RAAP.

Kabels en leidingen

Uit de oriënterende KLIC-melding die heeft plaatsgevonden in de ontwerpfase blijkt dat er geen kabels en/of leidingen ter plaatse van de buffers zijn gelegen. Bij de KLIC-melding die voor de uitvoering van de werkzaamheden dient te gebeuren zal dit nogmaals inzichtelijk worden. Indien alsnog nodig zullen afspraken met de betreffende Nutsbedrijven gemaakt worden.

Daar waar een conflict met kabels en leidingen dreigt worden voorafgaand aan de werkzaamheden proefsleuven gegraven.

Explosieven

Vanuit de vooronderzoeken is er geen reden om aan te nemen dat Niet Gesprongen Explosieven (NGE) zich in het gebied bevinden. Zie bijlage 7 voor het uitgevoerde NGE-onderzoek.

'Vooronderzoek naar het risico op het aantreffen van Conventionele Explosieven in het onderzoeksgebied 'Meerssen – fase 2' , d.d. 30-01-2020, uitgevoerd door ECG.

Quick-scan flora en fauna.

Voorafgaand aan het opstellen van het projectplan is een quick-scan flora en fauna uitgevoerd. Uit de quickscans flora en fauna is gebleken dat buffers 14, 15, 16A en 16B binnen de begrenzing van de goudgroene natuur liggen. De aanleg van een waterbuffer is een dermate geringe ingreep, dat combinatie met natuurdoelen mogelijk blijft. Voor de overige buffers zijn goede mogelijkheden voor regenwaterbuffers. In de ontwerpen is rekening gehouden met de gestelde eisen. Bovendien worden de adviezen meegenomen in het bestek. Op enkele bufferlocaties wordt in de Watervalderbeek gewerkt. Indien de beek plaatselijk drooggelegd moet worden, gebeurt dit onder ecologische begeleiding. In het bestek wordt opgenomen dat de beek niet droog mag vallen waardoor dit niet aan de orde is. Zie bijlage 8 voor de uitgevoerde QuickScan flora en fauna. 'Quick scan beschermde natuur. Aanleg 8 regenwaterbuffers gebiedsproject Meerssen fase 2. Toetsing aan de Nederlandse natuurwetgeving', d.d. 10-02-2020, opgesteld door Natuurbalans – Limes Divergens BV.

De resultaten uit de quick-scan zijn vertaald naar een ecologisch werkprotocol waarmee tijdens de uitvoering invulling wordt gegeven aan de voorwaarden die gesteld worden op basis van de aangetroffen (potentiële) natuurwaarden.

KRW toets

De Watervalderbeek en de Vliekerwaterlossing zijn niet aangewezen als KRW-waterlichamen. Voor de werkzaamheden dient dus geen KRW-toets te worden uitgevoerd. Zie bijlage 9 voor de overzichtskaart van KRW-waterlichamen.

2.4 Benodigde vergunningen en meldingen

Voor de aanleg van kunstwerken en de grondwerken zijn vergunningen en ontheffingen nodig. Deze vergunningen en ontheffingen kunnen nog leiden tot nadere invulling aan constructie, afmeting en uiterlijk van het waterstaatswerk. De waterstaatkundige belangen zullen echter te allen tijde gewaarborgd worden.

Onderstaande tabel (volgende pagina) geeft een overzicht van benodigde vergunningen, ontheffingen en toestemmingen waarmee de uitvoering van het project mogelijk mee van doen heeft. De voorwaarden die het bevoegd gezag en/of eigenaren zullen koppelen aan de vergunning, ontheffingen of toestemming neemt het waterschap op in het bestek en deze zullen bij de uitvoering worden nageleefd. Vooralsnog wordt er van uit gegaan dat de vereiste vergunningen voor definitieve aanleg van de geplande voorzieningen wordt verkregen.

Buffer	Regelgeving	Soort toestemming	Omschrijving activiteit	Bevoegd gezag	Proceduretijd	Opmerkingen
Alle buffers	Waterwet	Projectplan	Wijzigen van een waterstaatswerk	Waterschap Limburg	Niet voorgeschreven	Een projectplan is een besluit van de beheerder. Het Waterschap kan ervoor kiezen dit besluit via de reguliere procedure (hoofdstuk 4 van de Awb) of via de uitgebreide procedure (titel 3.4) af te handelen. Bij de laatste wordt eerst een ontwerpbesluit gepubliceerd.
Alle buffers	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	Omgevingsvergunning	Verstoren archeologische waarden	Gemeente Meerssen	8 weken	Een archeologisch onderzoek kan uitsluitel geven over of daadwerkelijk archeologische waarden te verwachten/aanwezig zijn binnen het plangebied. De gemeente besluit op grond van de onderzoeksresultaten of de aanwezige archeologische waarden voldoende zijn veiliggesteld of dat aanvullende maatregelen getroffen dienen te worden.
Alle buffers	Wet bodembescherming	Beschikking / BUS-melding	Graven in sterke bodemverontreiniging	Provincie Limburg	saneringsplan 13 weken; BUS-melding: 5 weken	Dit moet blijken uit nog uit te voeren bodemonderzoek. Verwacht wordt dat hier geen sprake van zal zijn.
Alle buffers	Besluit bodemkwaliteit	Melding	Toepassen van grond	Rijk	5 dagen	Rekening houden met de extra strenge eisen aan de kwaliteit van toe te passen grond uit de provinciale omgevingsverordening.
Alle buffers	Wibon	Melding	Uitvoeren van graafwerkzaamheden	Kadaster (rijk)	3 dagen	De klic-melding geeft inzicht over de aanwezigheid van kabels en leidingen.
Alle buffers	Besluit milieueffectrapportage	Besluit	De aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken	Waterschap Limburg	Niet voorgeschreven	Het m.e.r.-besluit haakt aan op de procedure waarmee de beoogde ingreep mogelijk wordt gemaakt. In het Besluit milieueffectrapportage is daarvoor het projectplan in het kader van de Waterwet aangewezen. Bij het Waterschap zijn vragen neergelegd waaruit moet blijken of in onderhavig project enkel sprake is van wateroverlast en niet van overstroming. In dat geval is geen sprake van mer- beoordelingsplicht.
Buffers 14, 15A, 16A en 16B	Besluit lozen buiten inrichtingen	Melding	Lozen ten gevolge van ontgravingen of baggerwerkzaamheden	Waterschap Limburg	4 weken	Bij de melding hoort een bodemonderzoek.
Buffer 14 15A, 16A/B en 19	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	Omgevingsvergunning	Bodem verlagen/afgraven (Agrarisch met waarden / waarde-ecologie)	Gemeente Meerssen	8 weken	Het betreft vergunning voor het uitvoeren van een werk, niet zijnde een bouwwerk

Buffer	Regelgeving	Soort toestemming	Omschrijving activiteit	Bevoegd gezag	Proceduretijd	Opmerkingen
Buffers 14, 15A, 16A/B en 19	Wet op ruimtelijke ordening (provinciale omgevingsverordening)	Omgevingsvergunning (onthefing)	In een grondwaterwin-/beschermingsgebied: Ingrepen verrichten die de beschermende werking van slecht doorlatende bodemlagen kunnen aantasten; Grondroerende werkzaamheden dieper dan 3 m-maaiveld	Provincie Limburg	8 - 26 weken	Indien uit het oogpunt van bescherming van het milieu redelijkerwijs geen zienswijzen zijn te verwachten, kan de provincie besluiten niet de uitgebreide maar de reguliere procedure te doorlopen.
Buffer 14	Wegenverkeerswet	Verkeersbesluit	Tijdelijk afsluiten van de Visweg	Gemeente Meerssen	Niet voorgeschreven	Waarschijnlijk blijkt na afstemming met de gemeente dat een verkeersbesluit niet nodig is.
Buffer 14	Wabo	Omgevingsvergunning (bouwen)	Bouwen van de keermuur	Gemeente Meerssen	8 weken	
Buffer 14	Wabo (APV)	Omgevingsvergunning (onthefing)	Geluidsoverlast veroorzaken (bij realiseren keermuur)	Gemeente Meerssen	8 weken	Tenzij uit verdere berekeningen en/of afstemming blijkt dat geen sprake zal zijn van geluidsoverlast
Buffer 14	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	Omgevingsvergunning	Vellen, rooien, slopen, dempen, egaliseren, verwijderen of ernstig beschadigen van landschappelijke elementen (landschapselement)	Gemeente Meerssen	8 weken	Het betreft vergunning/onthefing voor het uitvoeren van een werk, niet zijnde een bouwwerk
Buffer 14	Wabo	Sloopmelding	Verwijderen van de duiker (slopen bouwwerk)	Gemeente Meerssen	4 weken	Wanneer er geen sprake is van het verwijderen van asbesthoudend materiaal en/of het sloopafval <10 m3 bedraagt, komt de meldingsplicht te vervallen
Buffer 14	POL	Vergunning/onthefing	Werkzaamheden in het waterwingebied	Provincie	8 weken	Voor de plaatsing van de L-wanden is toestemming nodig
Buffer 20-21	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	Omgevingsvergunning	Bodem verlagen/afgraven (Agrarisch)	Gemeente Meerssen	8 weken	Het betreft vergunning voor het uitvoeren van een werk, niet zijnde een bouwwerk

Buffer	Regelgeving	Soort toestemming	Omschrijving activiteit	Bevoegd gezag	Proceduretijd	Opmerkingen
Buffer 24	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	Omgevingsvergunning	bodem verlagen/afgraven (Agrarisch met waarden)	Gemeente Meerssen	8 weken	Het betreft vergunning voor het uitvoeren van een werk, niet zijnde een bouwwerk
Buffer 14, 15 en 16	POL	Vergunning/onthefing	Werkzaamheden in Goudgroene Natuurzone	Provincie	N.t.b.	In overleg met Provincie treden over mogelijkheid tot vrijstelling onder noemer van algemeen belang.

2.4.1 Ontgrondingen

In de Provinciale omgevingsverordening Limburg (POL) zijn algemene regels gesteld ten aanzien van de bepalingen uit de Ontgrondingenwet. Vrijgesteld van het verbod op ontgronden zonder vergunning volgens artikel 3 van de Ontgrondingenwet is onder andere:

“Het ontgronden op de plaats waar een infrastructureel werk, industrieterrein, bouwwerk, sportveld, begraafplaats of bassin wordt aangelegd, onderhouden, veranderd of opgeruimd of ten behoeve van dat werk de bodem wordt gesaneerd overeenkomstig de Wet bodembescherming, mits de uitvoering van het werk in overeenstemming is met het geldende ruimtelijk plan als bedoeld in artikel 2.1.1” (=bestemmingsplan/beheersverordening)

Wat onder een ‘bassin’ wordt verstaan is niet nader gedefinieerd in de begripsbepalingen of in de Nota van Toelichting op het POL.

Het Waterschap Limburg beschrijft regenwaterbuffers als “bekkens of bassins die het teveel aan (regen)water tijdelijk opvangen. Een buffer voorkomt dat het water richting beken stroomt of dat een beek juist overstroomt. Dit zorgt voor minder water- en modderoverlast en beperkt bodemerosie.”

De beoogde regenwaterbuffers kunnen derhalve worden gedefinieerd als ‘bassins’, waardoor de voorgenomen ontgroning onder de bij het POL aangewezen vrijstellingen valt van de Ontgrondingenwet. Voor de beoogde ingrepen is derhalve geen vergunning in het kader van de Ontgrondingenwet benodigd.

2.4.2 Vormvrije MER

In bijlage C en D van het besluit milieueffectrapportage zijn diverse activiteiten benoemd waarvoor in bepaalde gevallen een m.e.r. of m.e.r.-beoordelingsplicht geldt. Onderdeel C bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het doorlopen van een m.e.r. verplicht is. Onderdeel D bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het maken van een m.e.r.-beoordeling verplicht is. Het onderhavige project bevat geen activiteiten uit onderdeel C, maar wel zouden twee activiteiten uit onderdeel D mogelijk relevant kunnen zijn.

De activiteit D3.2 gaat in op 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken'. De geplande waterbuffers hebben weliswaar een functie bij eventuele wateroverlast in Meerssen maar worden niet gezien als een werk ter beperking van overstromingen. Deze m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit is daarmee in onderhavig project niet aan de orde.

De activiteit D 16.1 stelt dat 'de ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouw mijnen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem' m.e.r.-beoordelingsplichtig is in gevallen waarin deze activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 12,5 ha of meer.

Indien deze indicatieve drempel niet wordt overstreden, maar er is wel een ontgrondingsvergunning benodigd, dient er een zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd. In dit geval wordt de drempelwaarde van 12,5 ha niet overschreden. Omdat de regenwaterbuffers mogen worden gezien als bassins, vallen deze onder de in het Pol opgenomen vrijstellingsregeling en is er geen ontgrondingsvergunning nodig. Omdat er bij deze activiteit dus geen besluit genomen hoeft te worden in de vierde kolom van het Besluit m.e.r., is ook het opstellen van een vormvrije m.e.r.-beoordeling in dit geval niet aan de orde.

Op grond van het bovenstaande kan samenvattend worden geconcludeerd dat het besluit milieueffectrapportage voor dit project niet aan de orde is (bijlage 10).

2.4.2 Legger Waterschap Limburg

Naar aanleiding van dit projectplan dient de Legger van het Waterschap Limburg te worden aangepast. De legger bestaat uit kaarten en teksten. In de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als ligging, vorm, afmeting en constructie van wateren en waterkeringen. Ook worden daarin de zogeheten water regulerende kunstwerken vermeld zoals stuwen, afsluiters en verdeelwerken. De legger is bepalend voor de verplichtingen over en weer tussen het waterschap en burgers op het gebied van de instandhouding van de waterstaatswerken. Voor alle waterstaatswerken gelden regels voor diverse activiteiten. Deze regels zijn vastgelegd in de Keur van het Waterschap Limburg. Op grond van de Keur mogen door derden geen activiteiten aan of bij waterstaatswerken worden uitgevoerd zonder vergunning van het waterschap (watervergunning). Ook kunnen in de legger onderhoudsverplichtingen worden geregeld.

De nieuwe buffervoorzieningen worden in de legger opgenomen.

Hiervoor is separaat aan het projectplan een besluit tot aanpassen van de legger opgesteld. In verband met de helderheid naar de burger wordt het besluit inzake het ontwerp-projectplan en het besluit tot aanpassen van de legger gezamenlijk ter inzage gelegd. Zo worden de belangrijkste gevolgen van de besluitvorming als een geheel in beeld gebracht. Bij de eerstvolgende leggerwijziging zullen voor zover nodig de wijzigingen aan de bufferlocaties als gevolg van dit projectplan in de legger worden opgenomen.

2.5 Communicatie

Tijdens het ontwerpproces zijn diverse publiekbijeenkomsten georganiseerd voor de bewoners. In deze publiekbijeenkomsten hebben bewoners/direct betrokkenen de mogelijkheid gehad om vragen te stellen en zijn de plannen uitgelegd. Bovendien is in de voorbereiding een samenwerkingsovereenkomst ondertekend tussen de volgende partijen:

- Waterschap Limburg
- Gemeente Meerssen
- Waterleiding Maatschappij Limburg
- Staatsbosbeheer
- Provincie Limburg
- Limburgse Land en Tuinbouw Bond

Bovengenoemde partijen zijn op de hoogte van de geplande werkzaamheden. Op de volgende website is het e.e.a. terug te vinden over de communicatie van het project:

<https://metelkaar.waterschaplimburg.nl/projecten/aanpak+wateroverlast+meerssen/default.aspx>

Ook tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zal er via deze website worden gecommuniceerd richting de omgeving. Omgevingsmanager waterschap blijft aanspreekpunt voor de omgeving, daarnaast worden er duidelijke afspraken gemaakt met de nog aan te trekken aannemer over aandacht voor omgeving tijdens de uitvoering.

Hoofdstuk 3   Rechtsbescherming

Projectplan

Dit projectplan is voorbereid overeenkomstig de procedure zoals opgenomen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure).

Het ontwerp project wordt zes weken ter inzage gelegd. In die periode kunnen belanghebbenden een zienswijze over het ontwerp van het projectplan bij het dagelijks bestuur van het waterschap indienen. Na deze periode wordt het projectplan, met eventueel daarbij gevoegd de zienswijzen en de reactie van het waterschap daarop, vastgesteld.

Legger

Tegen het ontwerp-wijzigingsbesluit van de legger dat direct vooraf is gegaan door een waterstaatkundig besluit (zoals een projectplan) kunnen geen zienswijzen worden ingediend. Een eventuele zienswijze over de ontwerp-leggerwijziging dient kenbaar gemaakt te worden tegen het ontwerp-projectplan.

Hoofdstuk 4   Bijlagen

Bijlage 1: Overzichtstekening

Bijlage 2: Ontwerptekeningen

Bijlage 3: Landschappelijk inpassing, Bureau Verbeek

Bijlage 4: * niet van toepassing *

Bijlage 5: Quickscan Archeologie

Bijlage 6: Verkennend archeologisch onderzoek

Bijlage 7: Vooronderzoek Explosieven

Bijlage 8: Quickscan Flora en Fauna aanleg 8 regenwaterbuffers gebiedspilot Meerssen

Bijlage 9: KRW-Waterlichamen

Bijlage 10: Onderbouwing MER notitie